

Dr. Marijan SIVRIĆ

**STARIJI HERCEGOVAČKI RODOVI OD POLOVICE 15. DO
SREDINE 17. STOLJEĆA**

(PREMA DUBROVAČKIM IZVORIMA)

Gospodarski razvitak Dubrovnika, osobito uspon trgovine, obrta i pomorstva, te drugih gospodarskih aktivnosti, utjecao je na stalni priljev ljudi izvan njegova državnog teritorija. Ljudi željni posla dolazili su sa svih strana, iz neposrednog okruženja, ali i iz udaljenijih zemalja. S vremenom se, kao posljedica teritorijalnog širenja, mijenjala i struktura stanovništva grada Dubrovnika i čitavoga državnog teritorija Dubrovačke Republike.¹

Migracije na prostor Republike odvijale su se iz mnogih zemalja i raznih pravaca. Osnovna su dva pravca: kopneni i morski. Za kvantitetu migracija na prostor Republike najznačajniji je kopneni pravac migracija. Kao matična područja tih migranata je u prvom redu susjedna Hercegovina, zatim Bosna, te druge zemlje iz unutrašnjosti Balkanskog poluotoka. Najvažniji val migranata dolazio je iz Dubrovnika najbližih predjela Hercegovine. Proces iseljavanja s područja Hercegovine je kao pojava prisutan stoljećima. Uzroci tome u pojedinim su razdobljima bili različiti. Proces je otpočeo već u srednjem vijeku. Pojačan intenzitet imao je u vrijeme turskih osvajanja Bosne i Dubrovnika susjedne Hercegovine.² Pridošlice na dubrovačko područje iz Hercegovine u srednjem vijeku, na osnovi dosadašnjih spoznaja, mogu se klasificirati, s obzirom na zanimanje i socijalni položaj, u nekoliko skupina. To su: roblje, posluga, obrtnici (šegrti i majstori), zemljoradnici i stočari, razne kategorije poslovnih ljudi, te u manjoj mjeri vlastela i duhovna lica. Robovi i

---

¹ J. LUČIĆ, Etnički odnosi na dubrovačkom teritoriju u XIII. stoljeću, *Dubrovnik*, XII., br. 4, Dubrovnik, 1969., str. 98.-107.

² D. DINIĆ-KNEŽEVIĆ, Migracije stanovništva iz južnoslavenskih zemalja u Dubrovnik tokom srednjeg vijeka, SANU, Ogranak u Novom Sadu, Filozofski fakultet u N. Sadu, Odsjek za istoriju, Novi Sad, 1995.

robinje,³ podrijetlom iz Hercegovine, spominju se već u 13. stoljeću. Potječu iz raznih hercegovačkih mjesta: Slivna, Uskoplja, Trebinja, Rudina, Večerića ili, općenito, iz Huma. Kupci su im bili Dubrovčani ili su prodavani na trgovima roblja u Sredozemlju: Cipru, Španjolskoj, Italiji i Francuskoj. U 14. i 15. stoljeću spominju se robovi dovedeni iz Neretve i Popova. U znatno većem broju bilo ih je iz udaljenijih krajeva bosanske države, od Usore, Sane, Vrbasa, Prače, Lašve, Drine, Srebrenice ili, općenito, iz Bosne.⁴ Druga kategorija ljudi, koji su u srednjem vijeku doseljavali iz Hercegovine u Dubrovnik, bila je ženska i muška kućna i druga posluga, nekvalificirana radna snaga. Ljudi toga zanimanja, prema poznatim činjenicama, dolazili su iz raznih hercegovačkih mjesta. Tako se spominju sluge iz Dabra, Desni, Dobranja, Dubrava, Fatnice, Huma, Imotskog, Luga, Ljubinja, Nevesinja, Orahova Dola, Popova, Rapti, Rudina, Grebaca, Trebinja, Uskoplja, Vidova Polja, Vrma i Vrsinja.⁵ Iz Hercegovine je u Dubrovnik u srednjem vijeku dolazio neobično veliki broj šegrti (djetića) na izučavanje raznih obrta. Kada bi završili školovanje, mnogi su ostajali raditi kao pomoćnici u radnjama svojih majstora. Neki su uspijevali i sami postati majstori i otvoriti vlastite radnje. Obrti koje su izučavali bili su: zlatarski, slikarski, kožuharski, kožarski, postolarski, čizmarski, tkački, krojački i drugi. Podrijetlom su, što se Hercegovine tiče, iz Belinića, Bileće, Dabra, Dubrava, Fatnice, Gacka, Ljubinja, Ljubomira, Nevesinja, Popova, Trebinja, Vrsinja i Zagorja.⁶ Tijekom srednjeg vijeka s posjeda humskih i travunskih velmoža Hranića-Kosača, Radenovića-Pavlovića, Draživojevića-Sankovića, Grgurevića-Nikolića i drugih srednjih i sitnih feudalaca bježali su njihovi ljudi, mahom zemljoradnici i stočari, na dubrovački teritorij. Razlog bježanju, osim ratnih nedaća i kuge, bila je i potraga za povoljnijim kmetskim uvjetima na posjedima dubrovačke vlastele. Njih je trebala i dubrovačka vlastela, naročito poslije epidemija i većih pomora, za obradu njihovih imanja, posebno vinograda. Oni su bili bolje plaćeni nego ostala nekvalificirana radna snaga. Pridošlica te vrste bilo je najviše iz Popova, Trebinja, Vrsinja i Bobana, a nešto manje iz drugih predjela.⁷ U Dubrovnik su u srednjem vijeku dolazili poslovni ljudi iz raznih krajeva. Bilo ih je i iz zemalja u dubrovačkom zaleđu, pa tako i

---

³ O ropstvu: *A. SOLOVJEV*, Trgovina bosanskim robljem do godine 1661., Glasnik Državnog muzeja u Sarajevu, N.S. knj. I., Sarajevo, 1946., str. 139.-164.; *V. VINAVER*, Ropstvo u starom Dubrovniku (1250-1650), Istorijski pregled, knj. I., Beograd, 1954.; *G. ČREMOSNIK*, Izvori za istoriju roblja i servijalnih odnosa u našim zemljama srednjeg vijeka, Istorijsko-pravni zbornik I., Sarajevo, 1949., str. 154.-159.

⁴ *D. DINIĆ-KNEŽEVIĆ*, n. d., str. 18., 31.-32.

⁵ *D. DINIĆ-KNEŽEVIĆ*, n. d., str. 41.-46.

⁶ *D. DINIĆ-KNEŽEVIĆ*, n. d., str. 67.-70.

⁷ *D. DINIĆ-KNEŽEVIĆ*, n. d., str. 120.

iz Hercegovine. Kako saznajemo iz dokumenata, najčešće su to bili trgovci. Oni su u Dubrovniku stjecali novčani kapital, imanja i kuće. Mnogi su sklapali ženidbene ugovore i ženili se u Dubrovniku, dobivali miraz, trajno se nastanjivali i postajali dubrovački podanici, pa i građani. Tako se spominju osobe iz Neretve, Popova, Trebinja, Vrma, Gacka i drugih mjesta u Hercegovini.⁸ Očito je da je većina migranata iz Hercegovine, bez obzira na njihovo zanimanje, podrijetlom iz istih mjesta i krajeva. Riječ je o prostorima bližim dubrovačkom teritoriju.

Iseljavanje se iz Hercegovine nastavilo i nakon turskog zaposjedanja pred kraj 15. stoljeća. Intenzitet migracija iz Hercegovine na prostor Republike od 60-ih godina 15. stoljeća do potresa 1667. nije bio istovjetan. Zavisilo je to i od gospodarskih prilika koje su u datom trenutku bile u Dubrovniku. Proces migracija odvijao se u uvjetima slabo razvijenih gradskih središta u Hercegovini. U njima je, pretežito, obitavao muslimanski živalj. Zato su migranti bili uglavnom seljaci, pretežito zavisni kmetovi, ali i slobodnjaci. Po zanimanju su bili zemljoradnici i pastiri, a najčešće jedno i drugo istovremeno. Migranata je, u manjoj mjeri, bilo i iz gradskih sredina. Među njima su prednjačili trgovci i obrtnici.

U Dubrovniku je u tom razdoblju znatan broj Hercegovaca zaključio brak s osobama iz Grada i njegovih predgrađa Pila i Gruža ili iz njegove okolice. O tome nam svjedoče ženidbeni ugovori i potvrde o mirazu (doti), koje su primali za svoje buduće supruge od njihovih roditelja i druge rodbine. Isto tako, podatke o tome pružaju nam i oporuke osoba podrijetlom iz Hercegovine.⁹ Važne podatke sadrže i knjige o dužničko-povjerilačkim odnosima.¹⁰ Iz primjera koje ćemo navesti bit će vidljiva prisutnost Hercegovaca u Dubrovniku i njegovim predgrađima u spomenutom razdoblju. Potječu iz raznih mjesta i područja. Najviše ih je iz *Popova, Žurovića, Bobana, Trebinja i Zažablja*. Riječ je, dakako, o Dubrovniku najbližim dijelovima Hercegovine. Oni zasnivaju bračne zajednice s osobama ne samo iz Dubrovnika već i iz drugih dijelova Republike. Različitih su profesija i zanimanja. Tako se spominju krojači (sartores), postrigači sukna (cimatores), sluge (famuli), sitni prekupci (parlabući) i trgovci (mercatores). Čini se da brojčano dominiraju sluge i sluškinje. Među njima ima i znatniji broj trgovaca, pa i najbogatijih. Uz imena hercegovačkih doseljenika često nalazimo i naznaku njihova trenutačnog

---

⁸ D. DINIĆ-KNEŽEVIĆ, n. d., str. 171., 180.-181.

⁹ Podatke o ženidbenim ugovorima, mirazu i oporukama dat ćemo uz pojedinačne prikaze rodova.

¹⁰ Za ta pitanja značajna je serija Debita Notaria DAD.

obitavanja, npr. *habitor Ragusii*, *habitor Plocciaruim*, *habitans ad Pillas* i slično.

Pojedinačni osvrt o hercegovačkim rodovima

U serijama Državnog arhiva u Dubrovniku, od druge polovice 15. do sredine 17. stoljeća, nalazimo znatan broj prezimena hercegovačkih rodova. Najčešće spominjane područne cjeline iz kojih potječu su: *Popovo*, *Bobani*, *Žurovići*, *Neretva*, *Trebinje* i *Zažablje*. Od mjesta spominju se: *Dubljeni*, *Dubočani*, *Dračevo*, *Drijenjani*, *Diklići*, *Glavska*, *Golubinac*, *Gradac*, *Kočela*, *Kotezi*, *Kutlović*, *Lug*, *Ljubomir*, *Mostar*, *Neretva*, *Orah*, *Orahov Dol*, *Rapti*, *Stinica*, *Taleža*, *Trebinje*, *Tulje*, *Začula* i *Žakovo*.

Prezimana hercegovačkih rodova relativno su brojna, pretežito su patronimičke izvedbe. U ovom pregledu sljedeći su rodovi: *Andrijašević*, *Bogdanović*, *Božević*, *Božidarević*, *Brajić*, *Bratičić*, *Budisaljčić*, *Dobrković*, *Dobroslavić*, *Dragićijević*, *Dragojević*, *Đurđević*, *Đurković*, *Grubačević*, *Grubeljević*, *Ilić*, *Ivanović*, *Jurović*, *Ljubojević*, *Marković*, *Medvjedović* (*Orsini*), *Milić*, *Miliknić*, *Milošević*, *Miloradović*, *Miljenović*, *Miljenić*, *Pavlović*, *Petrović*, *Popović*, *Pribatović*, *Ptitković*, *Račić*, *Radičević*, *Radivojević*, *Radoević*, *Radoknić*, *Radončić*, *Radonić*, *Radosalić*, *Radovčić*, *Radusinović*, *Ratković*, *Samonelo*, *Sredanović*, *Tasović* (*Tasovčić*), *Vidosalić*, *Vignjević*, *Vlatković*, *Vuković*, *Vučinić* i *Županović*.

ANDRIJAŠEVIĆ. Riječ je o staroj hrvatskoj i katoličkoj obitelji iz Hercegovine. Podrijetlom su iz Rupnog Dola, a spominju se i u Ravnom, u naseljima Popova. U povijesnim vrelima, najrazličitijeg podrijetla, njihovo se obiteljsko ime pojavljuje u raznim verzijama, a najučestalije su: *Andriassi*, *Andreassi*, *Andriaschi*, *Andriassius*, *Andriacs* i *Andriasceovich*. Njihovo se prezime javlja i u binarnim varijantama, i to *Andriassi-Marsce* i *Anreass-Manoilouich*, te u 19. stoljeću u spoju *Andrijašević-Pezer*. Navedene dvojnosti nastale su ženidbama. Tim varijantama treba pridodati i izvedene rodove iz matičnog roda *Andrijašević* u Rupnom Dolu i Trnčini u Popovu. To su *Arkezina* i *Umković*.¹¹

Andrijaševići su kao rod dali više znamenitih osoba. Prvenstveno je riječ o duhovnim osobama, biskupima, svećenicima i redovnicima, ali i uspješnim gospodarstvenicima, prvenstveno trgovcima. Jedna od prvih do sada poznatih,

---

¹¹ D. KRISTE, Neki novi momenti u rasvjetljavanju porijekla, razvoja i kretanja rodova na području Trnčine i Velje Međe u periodu od 1708. do 1748. godine, *Tribunia* 4, 1978., str. 54.-55., 58.-59., 68.-69.

a znamenitih osoba, iz roda Andrijaševića je fra Dominik, rođen 1572. godine. Po vokaciji bio je redovnik franjevac, član reda Male braće u Dubrovniku. Zauzimao je i položaj skadarskog biskupa. Isticao se u političkim i diplomatskim akcijama u borbi za oslobođenje od otomanske vlasti.¹² U povodu jedne takve akcije u Popovu spominje se u jednom dokumentu iz 1604. godine.¹³ S *Benediktom Medvedovićem*, biskupom lješkim, također rodom iz Popova, vodio je akciju i spor, posredstvom Kongregacije, s trebinjsko-mrkanskim biskupom *Krisostomom Antićem*, pokušavajući da na jednom dijelu trebinjsko-mrkanske biskupije (Popovo, Zažablje, Neretva) osnuje tzv. *stjepansku biskupiju*. Umro je u Rimu 1632. godine.¹⁴

Iz 16. stoljeća poznata su nam imena još trojice Andrijaševića iz Popova. To su Boško i dvojica Andrijaševića po imenu Nikola. Na jednoj kamenoj ploči iz 1578. urezan je natpis sa spomenom njihovih imena. Ploča je bila postavljena na Crkvu Gospe (*“sub titulo Nativitate”*) u Ravnom u Popovu, zadužbini spomenute trojice Andrijaševića.¹⁵ Blaž iz Graca, teolog i propovjednik, član dubrovačke franjevačke provincije i svećenik u župi Gradac u Zažablju i Ravnom u Popovu, u svom izvještaju *S. Congregatione de Propaganda fide* iz 1624. godine spominje kneževstvo i kneza Nikolu Andrijaševića (*“...contado del sig. Nicolo Andriassi... Questo sig. Conte...”*).¹⁶ To su najstarije poznate vijesti o rodu Andrijaševića iz Popova u Hercegovini. Nema sumnje da je rod nastao mnogo ranije. Kada je to bilo za sada nije moguće utvrditi.

Kada je otpočeo proces naseljavanja Andrijaševića na prostoru Grada ne može se pouzdano tvrditi. Svakako je to moralo biti potkraj 16. ili početkom 17. stoljeća. Među prvima se u gradu spominje Marko Andrijašević, sin Andrije iz Popova. U matrimonijalnom ugovoru 26. listopada 1611. spominje se kao *“Marcus Andreassi mercator de Procupie...”*¹⁷ Iz ugovora je vidljivo da je Marko bio oženjen iz ugledne trgovačke kuće Gleđević, Paulom, kćerkom *Stjepana Petrovog*.¹⁸ U maticama župe Grad u Dubrovniku Marko se prvi put spominje 29. srpnja 1643. u upisu rođenja njegova sina Andrije.¹⁹ Dva mjeseca kasnije (29. 9. 1643.) ubilježena je smrt Markove supruge Paule, umrle u 30. godini

¹² O tome: *V. VINAVER*, Dominik Andrijašević, str. 365.-382.

¹³ *Lj. FILIPOVIĆ - Lj. MIĆEVIĆ*, Popovo u Hercegovini, str. 61.

¹⁴ *B. PANDŽIĆ*, De dioecesi tribunienensi et mercanensi, str. 31., 39., 42., 51., 53., 55., 97., 109.

¹⁵ *M. VEGO*, Novi i revidirani natpisi iz Hercegovine, GZM A NS, sv. XVII., Sarajevo, 1962., str. 127.

¹⁶ *B. PANDŽIĆ*, De dioecesi tribunienensi..., str. 113.

¹⁷ DAD, Pacta matrimonialia, sv. 11., f. 170'.

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ DAD, LB GD 1642.-1647., f. 29'.

života.²⁰ U upisu 9. srpnja 1648. Marko je u ulozi kuma. U upisu 26. lipnja 1650. Marko se spominje u upisu krštenja sina Frane,²¹ koji je rođen u njegovu drugom braku s Katom, kćerkom Franje Gleđevića.²² Posljednji spomen Marka Andrijaševića u maticama nalazimo u upisu 26. rujna 1655. godine. Upis se odnosi na vjenčanje Markovog sina Mije (“...*Michael Marci Andriasci di Popouo...*”),²³ također trgovca i krznara, s Marijom, kćerkom krznara Petra Radi.²⁴ Osim spomenute djece Marko je imao još jednog sina, svjetovnog imena Andrija, a kao redovnik zvao se fra Vital i bio je član dubrovačke franjevačke provincije i profesor.²⁵ Rođen je u prvom Markovom braku s Paulom Gleđević. Drugi istoimeni Markov sin, Andrija, rođen 1643. godine, također se orodio iz ugledne obitelji. Oženio se 12. siječnja 1675. Orsom, kćerkom Mije Gudelja.²⁶ Spomenimo i to da je Andrija, sin Markov, prvi *lazarin* iz roda Andrijaševića.

BOGDANOVIĆ. Kata, kći Radoja Bogdanovića iz Trebinja (“*Catha filia q. Radoe Bogidanouich de Trebigne*”), zaključila je 19. siječnja 1587. ženidbeni ugovor s Matom Vlatkovićem u Dubrovniku.²⁷

BOŽEVIĆ. Rado Božević iz Trebinja (“*Radus Boseuich propola de Trebinio*”) zaključio je 16. siječnja 1562. ženidbeni ugovor s Margaritom, kćeri Marka Ivanovića, primajući i dotu od njezine majke Margarite.²⁸

BOŽIDAREVIĆ. Vukašin Božidarević iz Bobana spominje se 28. siječnja 1500. u Dubrovniku s grupom dužnika.²⁹

BRAJIĆ. Vukašin Brajić iz Žurovića (“*de Surouiche*”) spominje se u dužničkim odnosima u Dubrovniku 12. kolovoza 1558. godine.³⁰

---

²⁰ DAD, LMRT GD 1637.-1647., f. 50.

²¹ DAD, LB GD 1647.-1659., f. 16., 46.

²² Drugi brak Marko je sklopio 21. veljače 1647. godine (PAD, Pacta matrimonialia, sv. 12., f. 95.).

²³ DAD, LMM GD 1652.-1659., f. 99'.

²⁴ Mijo, sin Marka Andrijaševića, zaključio je matrimonijalni ugovor 16. veljače 1655. godine (DAD, Pacta matrimonialia, sv. 12., f. 127.).

²⁵ Sačuvana je fra Vitalova oporuka (“*Testamentum Fratris Vitalis Andriassi ordinis S. Francisci de Observantia in seculo nuncupatus Andreas Marci Andreassi in hac Provincia*”) od 14. svibnja 1636., promulgirana 24. svibnja iste godine. To znači da je fra Vital umro između 14. i 24. svibnja 1636. (DAD, Test. Not. No. 61, f. 108.-109.)

²⁶ DAD, Pacta matrimonialia, sv. 13., f. 52'.

²⁷ DAD, Pacta matrimonialia, No. 10, f. 126'-127'.

²⁸ DAD, Pacta matrimonialia, No. 9, f. 43.-43'.

²⁹ DAD, Deb. Not., No. 60, f. 27.

³⁰ DAD, Deb. Not., No. 94, f. 87.

BRATIČIĆ. Klapac Bratičić iz Bobana, njegova dva sina i drugi tuženi su pred sudom u Dubrovniku 17. travnja 1460. godine.³¹

BUDISALJIĆ. U jednoj tužbi 23. siječnja 1471. spominje se Bogdan Budisaljčić iz Žurovića i šireg prostora Bobana.³²

DOBRKOVIĆ. Vukašin Dobrković iz Bobana spominje se u Dubrovniku 18. siječnja 1500. u ulozi dužnika s grupom kompanjona.³³

DOBROSLAVIĆ. Riječ je o veoma starom rodu u Hercegovini i Primorju. Doselili su u Grad (Dubrovnik) iz Popova, kako stoji u jednom upisu iz 1698. godine (“... *Michael Milosceu Dobroslavich de Popouo...*”).³⁴ No, to i nije prvi Dobrosravić iz Popova koji se doselio u Dubrovnik. Neki su se doselili i znatno ranije. Ilija Sindik njihov dolazak situira između 1637. do 1667. godine.³⁵

Da su Dobrosravići bili u Dubrovniku i znatno ranije potvrdu za to daje nam oporuka Petra, sina Rade Dobrosravića, rodom iz Ravnog u Popovu.³⁶ Oporuka je napisana 28. siječnja 1628. godine u Dubrovniku, u kući testatora, kako piše u oporuci. Promulgacija testamenta izvršena je 13. veljače iste godine. To znači da je i Petar umro između ta dva datuma, tj. 28. siječnja i 13. veljače 1628. godine. Iz testamenta saznajemo da je Petar, osim kuće u Dubrovniku, posjedavao i kuću u Slanom. Cijeneći po tome, kao i po brojnim legatima koje je ostavio, bio je imućna osoba. Da bi stekao sve to, morao je doći u Dubrovnik znatno ranije, unazad najmanje 20 do 30 godina. To znači da bismo Petrov dolazak u Dubrovnik mogli situirati pred kraj 16. stoljeća. Petar je imao i tri služavke. Jedna od njih, Mandalena, živjela je u njegovoj kući u Slanom, a ostavio joj je 200 dukata. Dvjema drugim služavkama, Jeluši i Mariji, ostavio je po 40 dukata.

Svojoj još živoj majci, koja je obitavala u Ravnom, pored nekih predmeta, ostavio je legat od 200 dukata. Petar je imao i dvije sestre. Jedna, Marija, bila je udata u lisac, a druga Paula u Dubljane u Popovu (“...*mia sorella Paula mariata in Popouo in Dubgliani...*”), ostavljajući, pojedinačno, svakoj po 30 dukata.³⁷

Petar u svom testamentu ne spominje svoga brata Matijaša, koji je tada živio u Ravnom u Popovu. Naime, mnogo kasnije, 12. rujna 1655. Matijaš

---

³¹ DAD, Lam. de foris, No. 33, f. 236.

³² DAD, Lam. de foris, No. 42, f. 90'.

³³ DAD, Deb. Not., No. 60, f. 27.

³⁴ DAD, LB GD 1688.-1705., f. 230.

³⁵ *Dr. I. SINDIK*, Dubrovnik i okolina, str. 226.

³⁶ DAD, Test. Not., No. 58, f. 134.-136.

³⁷ DAD, Test. Not., No. 58, f. 134'.

(brat Petrov), sin Rade Dobrosravića, “murlak” iz Ravnog imenuje za svoga zastupnika Miju Ivanovića, svoga sestrića, koji je tada živio u Dubrovniku, a poradi preuzimanja dobara njegovog brata Petra, sina Rade Dobrosravića.³⁸ Svom unuku Marku (vjerojatno sestriću iz Dubljana), sinu Đure, inače trgovcu, ostavio je 20 dukata na ime “prstena”. Svom rođaku, padre Damjanu (ne navodi prezime), ostavlja zlatne ukrase i deset dukata za “prsten”. Crkvi Gospe u Ravnom u Popovu (“...*alla Madona di Ravno mia Patria...*”) ostavlja 20 dukata za njezine potrebe (“...*che faccino il calice o' qualche altra cosa piu necessaria supra detta chiesa, il che rimetto in consciendato di quel Parocco et Ghestaldo del d(icto) loco...*”).³⁹ Petar je, također, obdario i mnoštvo pojedinaca iz vlasteoskih obitelji Bona, Gondola, Poca i Sorgo. Ostavio je legate i pojedincima iz građanskih obitelji Miocus, Marković, Mažibradić, Perić, Radmani i Rossi. Legate je ostavio i brojnim crkvama, samostanima, svećenicima, redovnicima i dumnama.

DRAGIĆIJEVIĆ. Vukić Dragićijević, rodom iz Ljubomira kod Trebinja, spominje se 29. studenog 1530. u Dubrovniku.⁴⁰

DRAGOJEVIĆ. Petar Dragojević iz Trebinja tada “*habitor Ragusii*” učinio je matrimonijalni ugovor 20. listopada 1543. s Milahnom, kćeri Radonje Pavlovića iz Glavske.⁴¹

ĐURĐEVIĆ. Ovaj rod je iz Žurovića u zaleđu Rijeke dubrovačke. U ženidbenom ugovoru 28. veljače 1553. spominje se Vladisav Đurđević iz Žurovića (“*Vuladissavus Giurgevich de Zurouich*”), tada stanovnik na Pločama (“*habitor Plociis*”) u Dubrovniku. Ženidbu je ugovorio s Jakušom (“*suam legitimam sposam et futuram uxorem*”), kćeri Paskoja Ivanovića iz Ploča.⁴² Ivan Đurđević iz Kočela kod Trebinja (“*S Choceli de Trebigna*”) spominje se 29. studenog 1530. u Dubrovniku.⁴³ Rade Đurđević iz Luga obećava 22. studenog 1564. isplatiti 17 zlatnih dukata Dominiku Duprovčiću, štitaru iz Dubrovnika.⁴⁴

ĐURKOVIĆ. Stjepan Đurković iz Popova kao dužnik spominje se u Dubrovniku 28. siječnja 1500. godine.⁴⁵ Petar Đurković, sin Radosava “*dicti*

---

³⁸ DAD, Diversa di Slano, No. 15, 12. 9. 1655.; A. GOLUŠIĆ, Rodovi slanskog područja, ZPZ HAZU, Dubrovnik, 1991., str. 122.

³⁹ DAD, Test. Not., No. 58, f. 134.-135.

⁴⁰ DAD, Deb. Not., No. 79, f. 73.

⁴¹ DAD, Pacta matrimonialia, No. 8, f. 3.

⁴² DAD, Pacta matrimonialia, No. 7, f. 133.

⁴³ DAD, Deb. Not., No. 79, f. 73.

⁴⁴ DAD, Deb. Not., No. 88, f. 354.

⁴⁵ DAD, Deb. Not., No. 60, f. 27.

Gliubigny”, rodom iz sela Žabice spominje se 2. lipnja 1500. u Dubrovniku kao dužnik.⁴⁶

GRUBAČEVIĆ. “*Radivoj Grubaceuich di Popouo p(ar)labuchi*” je “*habitor ad Pillas*”, a ostavio je 13. 7. oporuku koja je proglašena 13. 10. 1513. godine.⁴⁷

GRUBELJEVIĆ. Ženidbeni ugovor zaključio je Stjepan *Grubeljević* iz Popova 27. studenog 1543. s Maricom, kćeri Jurja Rusića iz Uskoplja.⁴⁸

ILIĆ. Kolenda Ilić (“*Colenda Hilich*”) iz *Trebinja* ostavio je oporuku 21. 9. 1532. Dodatak (additio) napisao je 27. 9. 1532. “*Hoc est testamentum quondam Colenda Hilich defuncti Tribunii...*” *Imao je kuću u Trebinju.* (“*Io Colenda Hilich esendo in Trebigne in la mia casa...*”) Ostavio je legate dubrovačkim crkvama: Sv. Mariji Velikoj, Sv. Mariji na Dančama, Sv. Lazaru, Sv. Dominiku i Sv. Frani. Darovao je šest dukata dvjema djevojkama (“*due donne*”) Nikole Rajčevića “*conte de Dubocani*” kod *Trebinja*. Po svemu sudeći, rodbinski su vezani s Ilićima u Župi dubrovačkoj.⁴⁹

IVANOVIĆ. Obitelj je podrijetlom iz *Trebinja*. U matrimonijalnom ugovoru 18. ožujka 1534. spominje se Đuro Ivanović iz *Trebinja* (“*Giurus Ivuanouich de Trebigno*”), koji je tada stanovao na Pilama u Dubrovniku. On ugovara ženidbu s Vicom, kćeri i nasljednicom suknara Đuke Boljšinovića (“*Giuchi Boglisinouich Textoris*”).⁵⁰ U dužničko-povjerilačkim odnosima spominje se u Dubrovniku 16. veljače 1529. Radovan Ivanović iz Stinice u Bobanima.⁵¹ Nikola Ivanović iz Tulja u Popovu spominje se 24. studenog 1537. godine.⁵² Nikola Ivanović iz Šćenice (“*de Sceniza*”) u Bobanima spominje se 11. listopada 1522. godine.⁵³

JUROVIĆ. Dobrilo Jurović iz Bobana spominje se u Dubrovniku 28. siječnja 1500. kao dužnik sa skupinom ljudi iz Popova i Bobana.⁵⁴

LJUBOJEVIĆ. Obitelj iz Popova. Tako stoji u matrimonijalnom ugovoru 22. prosinca 1535. U ugovoru se spominje Petar Ljubojević iz Popova (“*Petar Gliuboeuich de Popovo*”) koji utanačuje vjeridbu s Cvjetom Pavinom rečenom

---

⁴⁶ DAD, Deb. Not., No. 60, f. 78.

⁴⁷ DAD, Test. Not., No. 31, f. 81'.

⁴⁸ DAD, Pacta matrimonialia, No. 8, f. 5.

⁴⁹ DAD, Test. Not., No. 37.

⁵⁰ DAD, Pacta matrimonialia, No. 7, f. 2.

⁵¹ DAD, Deb. Not., No. 78, f. 129'.

⁵² DAD, Deb. Not., No. 81, f. 136'.

⁵³ DAD, Deb. Not., No. 85, f. 230.

⁵⁴ DAD, Deb. Not., No. 60, f. 27.

“Svitalis” pok. Antuna glasnika (“*Zuieta pauli alias Suitialia quon. Antonii fantii*”).⁵⁵

MARKOVIĆ. Vukosav Marković iz Dračeva u Popovu spominje se u dužničkim odnosima 18. kolovoza 1546. godine.⁵⁶

MEDVJEDOVIĆ (ORSINI). Barbara, kći Andrije Ivanova Medvjedovića iz Orahova Dola u Popovu, zaključila je matrimonijalni ugovor s Nikolom Blaževim “sutorom”.⁵⁷ Mate Ivanov Medvjedović (“*Mattheus Ioannis Orsini*”) zaključio je ženidbeni ugovor 3. travnja 1598. s Marijom, kćeri “*Aleksandri de Lucaris rel(icta) ex primo matrimonio qm Francisci Ioannis mercarii de Insula Media*”).⁵⁸ Petar, sin Ivana Medvjedovića (“*Petro di Ioannis Orsini di Popouo*”), ostavio je oporuku u Dubrovniku 20. 5. 1650. Po zanimanju bio je krznar i trgovac. Ostavio je legat od 200 dukata ocu Ivanu i majci Anđušić u Popovu. Ocu Ivanu povjerio je i legat od 30 dukata za gradnju Kapele sv. Ivana u Orahovu Dolu, u njegovu rodnom kraju. Bratu Marku, koji je bio u Dubrovniku, ostavio je legat od 50 dukata.⁵⁹

Potječu iz Orahova Dola u Popovu. Ugledan je rod još u srednjem vijeku. Neki od njih dobili su dozvolu od Republike, u vrijeme turskih osvajanja u drugoj polovici 15. stoljeća, da se u slučaju opasnosti mogu skloniti na njezinom teritoriju.⁶⁰ Iz ove su obitelji biskupi Toma, barski nadbiskup i primas Srbije, i Benedikt Medvjedović, biskup lješki.⁶¹ I oni nose prezimena *Ursinus* i *Orsini*, pa i nadimak *Baštić* (*Bastich*). Knez Mile Medvjedović iz Popova spominje se 1604. na zboru “*svega Popova i Zažablja*” narodnih prvaka u Ravnom. Tu su izabrali fra Dominika Andrijaševića za svog izaslanika koji će učiniti ugovor s austrijskim carem o njihovoj podložnosti i podanstvu.⁶² U Dubrovniku se 1650. spominje Petar, sin Ivana Medvjedovića iz Popova, kožuhar i trgovac. On je 20. svibnja 1650. ostavio oporuku, u kojoj je upisan kao Orsini (“*Testamentum quondam Petri Ioannis Orssini de Popouo*”).⁶³ Imao je brata Marka koji je živio u Gradu (“*Marco mio fratello qui in Citta*”) te mu ostavlja 150 dukata. Ocu Ivanu i majci Anđušić u Popovu ostavio je legat od 200 dukata. Svom ocu

⁵⁵ DAD, Pacta matrimonialia, No. 7, f. 35.

⁵⁶ DAD, Deb. Not., No. 84, f. 49.

⁵⁷ DAD, Pacta matrimonialia, No. 8, f. 108'.

⁵⁸ DAD, Pacta matrimonialia, No. 11, f. 49.

⁵⁹ DAD, Test. Not., No. 64, f. 224.-225.

⁶⁰ DAD, Cons. Min., No. 17, 6. IV., 14. VIII., 10. X. 1465.

⁶¹ B. PANDŽIĆ, De dioecesi tribuniensi et mercanensi..., str. 31., 35., 40., 42., 54., 104. i 112.

⁶² I. A. MILIČEVIĆ, U Ravnome prije 330 i prije 60 godina, HNK “Napredak” 25 (1935.), HKD “Napredak”, Sarajevo, 1934., str. 192.

⁶³ DAD, Test. Not., No. 64, f. 224.-225.

Ivanu oporučio je još 300 dukata da bi u zavičaju (Orahovu Dolu) sagradio Kapelu sv. Ivana (“...*sia tenuto fabricar al mio paese la capella di Santo Giovanni*”).⁶⁴ Obdario je tri glavne i još neke dubrovačke crkve, te redovnike Samostana Male braće u Dubrovniku. Brata Marka je odredio za univerzalnog nasljednika, te za jednog od trojice skrbnika i izvršitelja oporuke. Drugi skrbnik bio je kožuhar i trgovac Đuro Andrijašević, kojeg Petar označava kao “*mio maestro*”, a ostavlja mu legat od 100 dukata. Iz distribucija legata vidljivo je da su ih koristili Đuro Andrijašević i R. D. Ivan Andrijašević, te drugi skrbnik Petar Bjelokosić i Marko Ivanov, zlatar.

MILIĆ. Vukić Milić iz Oraha u Žurovićima je parlabuč u Dubrovniku 1503. godine.⁶⁵

MILIKNIĆ. Neki Dragobrat Miliknić iz Popova spominje se dužničko-povjerilačkim odnosima u Dubrovniku 28. ožujka 1511. godine.⁶⁶

MILOŠEVIĆ. Cvjeta, kći Vladislava Milošev(ića) iz Popova zaključila je 24. prosinca 1592. ženidbeni ugovor sa Stjepanom Kristoforovim “*faber lingnarius*”.⁶⁷

MILORADOVIĆ. Postojala je još u srednjem vijeku u Hercegovini vlasteoska obitelj Miloradovića. U vrijeme osvajanja Hercegovine neki su se borili na strani turskih osvajača. Sačuvali su svoj ugled i utjecaj i kao turske spahije u donjoj Hercegovini sve do početka 17. stoljeća.⁶⁸ Među njima je, po nekim mišljenjima, bilo i patarena, dok su drugi primali pravoslavlje. Miloradovića katolika bilo je u istočnoj i zapadnoj Hercegovini.⁶⁹ U dubrovačkim arhivskim vrelima spominju se često u raznim mjestima Hercegovine. Najviše ih je iz Popova ili njegove neposredne blizine. Tako npr. u Dubrovniku nalazimo 30. travnja 1501. parlabuča Dobrašina Miloradovića iz Popova.⁷⁰ Ivan Miloradović iz Luga (vjerojatno Trebinjska šuma) spominje se 29. rujna 1519. i 1. kolovoza 1520.⁷¹ Vukicije Miloradović,

---

⁶⁴ Ta je kapela i sagrađena. Spominju je u svojim izvješćima trebinjsko-mrkanski biskupi sa svojih vizitacija.

⁶⁵ DAD, Deb. Not., No. 63, f. 3.

⁶⁶ DAD, Deb. Not., No. 68, f. 103'.

⁶⁷ DAD, Pacta matrimonialia, No. 10, f. 222.

⁶⁸ V. BOGIČEVIĆ, Vlasteoska porodica Miloradovića-Hrabrenih u Hercegovini, *Glasnik ZMS*, NS sv. VII., Sarajevo, 1952., str. 139.-159.

⁶⁹ S. VUKOREP, Prilog proučavanju podrijetla hrvatskog pučanstva počiteljskog kraja, str. 282.-283.

⁷⁰ DAD, Deb. Not., No. 61, f. 46.

⁷¹ DAD, Deb. Not., No. 73, f. 192.; No. 74, f. 69.

također iz Luga, spominje se 13. siječnja 1562. kao dužnik Ivana Stjepanova Starca, trgovca u Dubrovniku.⁷² Vukmir Miloradović iz Žurovića (u zaleđu Dubrovnika) spominje se u Dubrovniku 19. lipnja 1501.⁷³ Iz Žurovića je i Stjepan Miloradović, naveden 23. studenog 1513. u dužničko-povjerilačkim odnosima.⁷⁴ Godine 1604. spominje se knez Stjepan Miloradović, sudionik na zboru “*svega Popova i Zažablja*” u Ravnom.⁷⁵ U drugoj polovici 15. i tijekom 16. stoljeća Miloradovići se spominju u više naselja na području Dubrovačke Republike, od Imotice do Dubrovnika.⁷⁶ U Matrikoli *Lazarina* oko 1531. upisan je Lubi(n)cho Miloradović.⁷⁷ Pri podjeli parcela feudalaca i muslimanskih seljaka u Zažablju, Popovu i Trebinju Mlečani su nagradili s dvije parcele i *Tadiju Miloradovića* iz Mostara.⁷⁸ U maticama župe Grad u Dubrovniku spominju se prvi put 1652. godine,⁷⁹ kada je upisano ime vojnika *Pavla Miloradovića*. U upisu 27. siječnja 1661. izričito se kaže da su iz Popova. Tom se prilikom spominje *Damjan Miloradović* iz Popova, odnosno njegova kći Klara, udata za Grgu Ivanovog iz Orahova (Dola) u Popovu.⁸⁰

MILJENIĆ. Nikola Miljenić iz Popova zaključio je ženidbeni ugovor 20. kolovoza 1563. s Anom, kćeri Tome Ivanova.⁸¹ Dragić Miljenović iz Diklića u Bobanima spominje se u dužničko-povjerilačkim odnosima u Dubrovniku 22. lipnja 1522. godine.⁸²

MILJENović. Radić Miljenović iz Trebinja spominje se 18. kolovoza 1528. godine u Dubrovniku.⁸³

PAVLOVIĆ. Petar Pavlović, vojvoda *humski* spominje se u oporuci žene mu Klare (“*Testamentum v. Clare voevode Cumschi filie Ivani Ivanisceuich*”

---

⁷² DAD, Deb. Not., No. 88, f. 65.

⁷³ DAD, Deb. Not., No. 61, f. 92.

⁷⁴ DAD, Deb. Not., No. 70, f. 95.

⁷⁵ I. A. MILIĆEVIĆ, U Ravnom prije 330 i prije 60 godina, str. 192.

⁷⁶ Ilija SINDIK, Dubrovnik i okolina, str. 119., 123., 124., 125., 133., 135., 136., 152., 153., 155., 158., 227.

⁷⁷ DAD, Matricula Lazarina, f. 47'.

⁷⁸ B. HRABAK, Zemljišne parcele feudalaca i muslimanskih seljaka u Popovu, Zažablju i Trebinju, str. 31.-45.

⁷⁹ Dr. I. SINDIK, Dubrovnik i okolina, str. 119., 123., 124., 125., 133., 135., 136., 152., 153., 155., 156. i 227.

⁸⁰ DAD, LB G 1652.-1659., f. 196.; H. HAJDARHODŽIĆ, Hercegovačke porodice u XVII. vijeku, GZMS NS E, sv. XXXII., Sarajevo, 1978., str. 158.

⁸¹ DAD, Pacta matrimonialia, No. 9, f. 60'.

⁸² DAD, Deb. Not., No. 75, f. 106.

⁸³ DAD, Deb. Not., No. 78, f. 78.

*de Poglize Craine defuncte nuper Slani...*⁸⁴ Radonja Pavlović iz Glavske spominje se u ženidbenom ugovoru svoje kćeri Milahne, 20. listopada 1543. godine.⁸⁵

PETROVIĆ. Nikola Petrović iz Luga, vjerojatno u Bobanima, obećava 15. veljače 1563. isplatiti zajam od 750 aspri.⁸⁶ Vuk Petrović iz Trebinja daje izjavu pred bilježnikom 22. rujna 1564. da će isplatiti nekoliko posuđenih dukata Miji Krusiću.⁸⁷

PLAVIČIĆ. Međusobni ženidbeni ugovor utanačili su 3. travnja 1551. godine Nikola Plavičić iz Popova i Radosava Vukićeva iz Dubrovnika, služavka kod Lovre Paskalova Sorga.⁸⁸

POPOVIĆ. Nikola Popović, sin Ivanov, rodom je iz Žakova u Popovu. Trgovac je po struci i poslovao je na Levantu. Ostavio je oporuku pisanu u Sofiji 16. a proglašenu 31. kolovoza 1582. Za univerzalnog nasljednika odredio je brata Miju, također trgovca.⁸⁹ Primljen je u bratovštinu Antunina 1574. godine.⁹⁰

Mijo Ivanov, brat Nikolin, ostavio je oporuku 16. 7. 1597., proglašenu 28. 10. 1598. Rodom je iz Žakova u Popovu, gdje mu je još u životu bio brat Radonja. Njemu, njegovim sinovima i sinu, koji je svećenik u popovu, ostavlja 80 talara. Obdario je i četiti sina brata mu Nikole. Jedan od njih je Radosav (Raossavo). Legate je ostavio i svojoj sestri Pavici, koja je u Trebinju, te njezinom sinu Nikoli. Obdario je crkve u Dubrovniku: Sv. Mariju Veliku, Sv. Mariju od milosrđa, Sv. Mariju na Dančama, Sv. Roka, te Sv. Mariju u Sofiji.⁹¹ Rade Ivanov Popović zaključio je 10. veljače 1602. ženidbeni ugovor s Jelom, kćeri Vicentija de Georgio Gleghieuch, primivši od svog tasta miraz od 2.000 zlatnih dukata.⁹²

Nikola Popović, trgovac na Levantu, imao je razgranate trgovačke poslove na Istoku, naročito u Sofiji. Ostavio je oporuku 16. 12. 1612., proglašenu 12. 1. 1614. Umro je i pokopan je u Sofiji. Imao je braću Miju i Đuru. Spominje u

---

⁸⁴ DAD, Test. Not., No. 32, f. 193.-193'.

⁸⁵ DAD, Pacta matrimonialia, No. 8, f. 3.

⁸⁶ DAD, Deb. Not., No. 88, f. 126.

⁸⁷ DAD, Deb. Not., No. 88, f. 257.

⁸⁸ DAD, Pacta matrimonialia, No. 8, f. 101'.

⁸⁹ DAD, Test. Not., No. 46, f. 28.-29'.

⁹⁰ DAD, Matrikola Antunina, str. 124.

⁹¹ DAD, Test. Not., No. 50, f. 180.-180'.

⁹² DAD, Pacta matrimonialia, No. 11, f. 88'.

oporuci bratića Radu, sina Ivanova. Imao je i izvanbračnog sina (*"figlio naturale"*) Ivana.⁹³

Đuro Nikole Popović zaključio je ženidbeni ugovor 23. prosinca 1610. s Katom, kćeri Frana Jesusovića, uz miraz od 1.400 dukata, koji je bio deponiran u Napulju.⁹⁴

PRIBATOVIĆ. Podrijetlom je iz Trebinja. Marko Pribatović (*"Marcus Pribatouich de Trebinio p(ar)labuchius"*) spominje se 14. srpnja 1511. godine u govoru s Paulom, kćeri Vladislava Milobratovića, svojom zakonitom zaručnicom i budućom suprugom.⁹⁵

PTITKOJEVIĆ. Stanica (*"...uxor q-m Radchus Ptitchouich... di Gradaz de Dobrochoua..."*) ostavila je oporuku 20. 9. 1503. godine s legatima dubrovačkim crkvama za govorenje svetih misa.⁹⁶

RACIĆ (RAZICH). Radna *"fiola di Radoe di Trebigni et donna de Zivichi Razich"* ostavila je oporuku 28. 1., proglašenu 8. 12. 1465. godine.⁹⁷ Vučinja Račić iz Stinice u Bobanima spominje se 5. siječnja 1524. godine u Dubrovniku.⁹⁸

RADIČEVIĆ. Radosav Radičević iz Luga, *"habitor Ragusii"*, ugovorio je brak 7. svibnja 1553. sa Stanulom, služavkom u Klementa Antuna de Gozze.⁹⁹

RADIVOJEVIĆ. Ivan Radivojević iz Dubljana u Popovu spominje se 17. lipnja 1501. u Dubrovniku.¹⁰⁰ Dragobrat Radivojević iz sela Začule u Žurovićima spominje se u Dubrovniku 2. kolovoza 1503. godine.¹⁰¹ Nikola Radivojević iz Taleže (*"de Taleso"*) kod Huma obećava 29. travnja 1561. da će vratiti dug od pet dukata u roku od pet mjeseci.¹⁰²

RADOEVIĆ. Frana, kći Nikole Radoevića, kneza iz Popova (*"Frana filia Nicolai Radoeuich Comitiss de Popouo"*) sklapa bračni ugovor s trgovcem Franom Radatovićem (*"Franciscus Radatouich mercator"*) 16. svibnja 1526.

---

⁹³ DAD, Test. Not., No. 64, f. 224.-225.

⁹⁴ DAD, Pacta matrimonialia, No. 11, f. 164.

⁹⁵ DAD, Pacta matrimonialia, No. 4, f. 179.

⁹⁶ DAD, Test. Not., No. 29, f. 13.-13'.

⁹⁷ DAD, Test. Not., No. 19, f. 74.

⁹⁸ DAD, Deb. Not., No. 76, f. 41'.

⁹⁹ DAD, Pacta matrimonialia, No. 8, f. 142.

¹⁰⁰ DAD, Deb. Not., No. 61, f. 46.

¹⁰¹ DAD, Deb. Not., No. 62, f. 189'.

¹⁰² DAD, Deb. Not., No. 88, f. 26.

godine.¹⁰³ Dragiša Radoević iz Žurovića zaključio je 5. studenog 1550. ugovor s Jelušom, kćeri Stjepana Vukodića iz Konavala.¹⁰⁴

RADOKNIĆ. Dužnik Petar Radoknić (“*Radochnich*”) iz Dračeva u Popovu (“*di Drazeuo in Popouo*”) spomenut je 2. veljače 1501. godine u Dubrovniku.¹⁰⁵

RADONČIĆ. Potječe iz Trebinja, kako se vidi iz matrimonijalnog ugovora 21. siječnja 1529. Ubilježen je Vukota Radončić iz Trebinja, tada stanovnik Dubrovnika (“*Vucotta Radonzich de Trebigne habitatore Ragusii*”) u ugovoru s Mijom Radonjićem iz Dubrovnika, u ime kćeri Marije.¹⁰⁶

RADONJIĆ. Neki Dobrovac Radonjić iz Bobana (“*de Bobani*”) tužio je 24. studenog 1459. pred dubrovačkim knezom Radaca Ratkovića iz Žurovića zbog krađe i napadaja.¹⁰⁷ Ugovor o braku zaključili su 6. veljače 1548. Pavao Radonjić iz Bobana i Lucija, kći Antuna Paskojevića.¹⁰⁸

RADOSALIĆ. Vuk Radosalić iz Začule kod Huma spominje se u Dubrovniku 11. travnja 1500. u ulozi dužnika.¹⁰⁹ Milorad Radosalić iz Bobana spominje se u Dubrovniku 1525. godine.¹¹⁰ Radonja Radosalić iz Popova spominje se 14. rujna 1530. godine.¹¹¹ Radić Radosalić iz Žurovića spominje se u Dubrovniku 28. travnja 1531. godine.¹¹² Radonja Raosaljić iz Žakova u Popovu (“*Rossaglich de Xachouo de Popouo*”) spominje se 30. siječnja 1534. u Dubrovniku.¹¹³

RADOVČIĆ. Radić Radovčić iz sela Drijenjana u Popovu (“*...de Dregnani di Popouo...*”) spominje se zbog neke krađe 24. studenog 1459. godine.¹¹⁴ Radić se ponovo spominje dan kasnije, 25. studenog iz istih razloga.¹¹⁵

RADUSINOVIĆ. Radivoj Radusinović, rodom iz Golubinca u Popovu, spominje se u Dubrovniku 15. rujna 1501. godine.¹¹⁶

---

¹⁰³ DAD, Pacta matrimonialia, No. 6, f. 58.

¹⁰⁴ DAD, Pacta matrimonialia, No. 8, f. 96’.

¹⁰⁵ DAD, Deb. Not., No. 60, f. 177.

¹⁰⁶ DAD, Pacta matrimonialia, No. 6, f. 91’.

¹⁰⁷ DAD, Lam. de foris, No. 33, f. 159.

¹⁰⁸ DAD, Pacta matrimonialia, No. 8, f. 62.

¹⁰⁹ DAD, Deb. Not., No. 60, f. 56.

¹¹⁰ DAD, Deb. Not., No. 76, f. 196.

¹¹¹ DAD, Deb. Not., No. 79, f. 52’.

¹¹² DAD, Deb. Not., No. 79, f. 102.

¹¹³ DAD, Deb. Not., No. 80, f. 49.

¹¹⁴ DAD, Lam. de foris, No. 33, f. 147.

¹¹⁵ DAD, Lam. de foris, No. 33, f. 147.

¹¹⁶ DAD, Deb. Not., No. 61, f. 92.

RATKOVIĆ. Radac Ratković iz Žurovića spominje se 24. studenog 1459. u jednom sudskom sporu u Dubrovniku.¹¹⁷ Dragoje Radoević, "famulus" kod Nikole Jeronima Ranjine, ugovorio je ženidbu u studenom 1548. s Marijom, kćeri Krile Ratkovića iz Bobana.¹¹⁸

SAMONELLO. Petar Ivanov Samunello iz Graca u Zažablju ugovorio je ženidbu 2. lipnja 1621. s Perom, kćeri Paska "kalafata" iz Malog Stona.¹¹⁹

SREDANOVIĆ. Matko Sredanović, trgovac u Dubrovniku, svjedok je u oporuci (adiciji) Kolende Ilića 27. 9. 1532.¹²⁰ Rodom je iz okolice Trebinja, s prostora trebinjske Lastve. Neki se Sredanovići spominju kao levantinski trgovci u Dubrovniku. Neki od njih bili su članovi bratovštine "lazarina". Andrija ("Andria di Mateo Sriedanovich") je oficijal 1544. u bratovštini. Nešto kasnije su u Velikom kapitulatu Mate Sredanović i "Matteo di Andrea Sredani".¹²¹

TASOVIĆ (TASOVČIĆ): Tasoviće (Tasovčiče) ubrajamo u rodove koji su u srednjem vijeku obitavale na prostoru Neretve. To neki sa sigurnošću tvrde.¹²² Izričitih dokaza nema, iako indicije postoje. Naselje Tasovčiči, na lijevoj obali Neretve, neposredno uz Čapljinu, asocira na njihovu prisutnost na tom prostoru. U katoličkom groblju u Tasovčičima postoji usamljeni križ, tzv. krstača, koja bi, kao recentni izraz srednjovjekovnih stećaka, mogla vremenski pripadati drugoj polovici 15. ili početku 16. stoljeća. Poviše toga križa je manje uzvišenje, s konturama neke građevine, izrazito širokih zidova. To je mjesto poznato u narodu pod imenom *Tasin grob* ili *mauzolej*. Navodno je neki "Taso" tu pokopan. O tome se ne zna mnogo. Uvidom na samom lokalitetu stječe se dojam da je riječ o manjoj grobljanskoj crkvi ili kapeli, koja bi, eventualno, mogla poslužiti i za pokop nekog uglednog pokojnika. Bez arheoloških iskapanja bilo bi preuranjeno donositi precizniji sud o tome.

Podatak koji Tasovčiče veže za Neretvu nalazimo u jednom genealoškom stablu, na čijem je čelu Tvrtko Grgurić Ohmučević, osoba s kraja 14. i prve polovice 15. stoljeća. Njegov sin Brajko bio je oženjen Ružom Tasovčić. Jedan

---

¹¹⁷ DAD, Lam. de foris, No. 33, f. 159.

¹¹⁸ DAD, Pacta matrimonialia, No. 8, f. 71.

¹¹⁹ DAD, Pacta matrimonialia, No. 12, f. 15.

¹²⁰ DAD, Test. Not., No. 37.

¹²¹ DAD, Matrikola *Lazarina*, str. 33., 46', 50'.

¹²² A. GOLUŠIĆ, Rodovi Slanskog primorja, ZPZ HAZU u Dubrovniku, Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okoline, knj. 2., Dubrovnik, 1991., str. 80.-85.; N. MANDIĆ, Naša prezimena, Tasovčiči, *Crkva na kamenu*, br. 3, Mostar, 1988., str. 13.

od potomaka njihovih, po imenu Antun, sin Marka Ohmučevića i Marije Kostanjić, bio je oženjen *Anom Tasovčić D'Olisti iz Neretve i Banje* ("con Anna del Conti di Tasovčić d'Olisti di Narenta e Banja").¹²³

Spomenimo da ima relativno dosta arhivskih podataka, dubrovačke provenijencije, koji se odnose na rod *Tasovića (Tasovčića)*. Spomena o njima ima i u starijoj analistici i heraldici.¹²⁴ U seriji "*Pacta matrimonialia*" zabilježn je ženidbeni ugovor *Ivana Tasovčića i Tomase Radovanović* ("*Ioannes Tassoucich et Tomassa f(ilia) Raiani Radouanouich*"), tada udovice Radovana Gabrilovića, u upisu 10. studenog 1461. godine.¹²⁵

Više *Tasovića (Tasovčića)* ostavilo je oporuke u dubrovačkom Notarijatu. To su *Vukmir Tasović* (12. 3. 1406.), *Radimir Tasovčić "de Gazcho"* (28. veljače i 13. ožujka 1438.), *Šimun Tasovčić* ("*Simco Tassouzich defuncto in Srebrniza*") 29. kolovoza i 20. listopada 1440. i *Nikoleta*, žena već spomenutog Vukmira ("*Testamento Nicolete uxoris Vochmir Tasouich*") 28. studenog 1459. godine.¹²⁶ Svi su oni ostavili novčane legate i neke predmete dubrovačkim i drugim crkvama i samostanima. Tako je Vukmir ostavio legat od 6 grošeta Sv. Mariji ("*Santa Maria Catedrale*") u Dubrovniku. Isti iznos Sv. Mariji Velikoj (*katedrali*) u Dubrovniku ostavio je i Radimir Tasovčić. Vukmirova žena *Nikoleta Tasović* bila je još darežljivija. Ona je ostavila legate Sv. Mariji u Dubrovniku, Sv. Mariji u Baru, franjevcima u Stonu, te jedan legat nekom svećeniku u Rimu. Sve je to ostavila za mise, obične i gregorijanske, za dušu njezinu i njezinog prvog muža *Franka* i drugog muža, već spomenutog *Vukmira*. I *Sanko Tasovčić* svojom oporukom ostavlja legate dubrovačkim crkvama Sv. Mariji i Sv. Andriji.

Rod *Tasovčić* spominje se i u drugim prilikama. Tako je *Milikije Tasovčić grebenar* ("*Milichiius Tasoucich garcotus*") svjedočio 21. siječnja 1456. godine.¹²⁷ Neki *Tasovac* (osobno ime ili prezime?) spominje se kao čovjek kneza Grgura Nikolića ("*...ipsi Tassovac fuit homo dicti comitis Gregorii...*"), koga Grgur daje Krasoju Popoviću ("*...postea in ultimis ipsi comes Gregorius dedit... ad essendum villanum Crasso Popouich*").¹²⁸ Očito je riječ o osobi iz Popova ili nekog obližnjeg prostora, što je bio u vlasti Nikolića Grgurevića. Moguće da je riječ o prezimenu. U prilog tome ide jedan podatak iz tužbe 9. studenog 1468.

¹²³ G. GELCICH, I Conti di Tuhelj, "Pretner", Ragusa, 1890., str. 172., T-III.

¹²⁴ O tome: A. SOLOVJEV, Postanak ilirske heraldike i porodica Ohmučević, *Glasnik* Skopskog naučnog društva, knj. XII., Skoplje, 1933., str. 85., 88., 92., 96. i 106.

¹²⁵ DAD, *Pacta matrimonialia*, No. 2, f. 128.

¹²⁶ DAD, *Test. Not.*, No. 13, f. 7.-7', 73'-74', No. 17, f. 72'-73.

¹²⁷ DAD, *Lam. de foris*, No. 37, f. 224'.

¹²⁸ DAD, *Div. Cancell.*, No. 55, f. 25.-26.; M. DINIĆ, *Humsko-trebinjska vlastela*, str. 15. i 30.

godine. U njoj se spominje *Ivan Tasovčić* iz Orahova Dola (u Popovu), u čijoj su kući ljudi hercega Vlatka napali *Ivka Rajkovića* iz istog mjesta.¹²⁹ Moguće je da se ženidbeni ugovor iz 1461. odnosi na toga *Ivana Tasovčića*.

Napomenimo da se *Tasovčići* spominju i kao katunari za *Kutloviće* i *Premiloviće* u Popovu, i kasnije u otomansko doba.¹³⁰ Milat Grgurević Ohmučević, oko 1465. godine, bio je oženjen *Blankom Tasovac* iz Kutlovića (“*con Bianca di Tasovac di Kutlović*”).¹³¹ Ivan Milat Grgurić Ohmučević, vjerojatno opremač brodova, iz Popova (“*di Popovo e Orahovo armatore*”) bio je oženjen Radom Vlatka Čihorića iz Popova (“*con Rada di Vlatko Cihorich*”).¹³²

Na području Slanog, ili točnije u Grgurićima i Banji, spominju se *Tasovčići* u srednjem vijeku i kasnije. Rodbinski su bili povezani s više uglednih obitelji. Zbog toga se njihovo prezime javlja u složenom sustavu: *Dolistović-Tasovčić-Diničić-Tasovčić-Brbora-Kuže*. Izravno i posredno rodbinski su povezani i s Ohmučevićima.¹³³ U jednom pismu dubrovačkog kneza i općine, 5. rujna 1401. godine, upućeno vojvodi Radiču Sankoviću, spominje se Pokrajac *Tasovčić*. Za Pokrajca, kojeg je Radič uhitio, u pismu se veli “*da je lagal kako zal človek*”.¹³⁴

Prema tradiciji, s dosta uvjerljivim dokazima, od roda *Tasovčića* razvili su se i neki novi rodovi. Jedan od njih je i rod *Ribarovića* u okolici Makarske. Isto prezime (*Tasovčić*) postoji i danas na Korčuli. Uvjerenja su da su im korijeni od starih hercegovačkih *Tasovčića*.¹³⁵

O njima postoji tradicija da su “bosansko” (*hercegovačko*) plemstvo. Stoga je i grb obitelji *Tasovčić* zastupljen u više grbovnika. Nalazimo ga u *Fojničkom*, zatim u *Korjenić-Neorićevom*, 43. po redu, te u tzv. *Sarakinom grbovniku*, na 5. stranici kodeksa.¹³⁶ To bi u ovom trenutku bilo najvažnije za rod *Tasovića* (*Tasovčića*) što se činjenica tiče, ali su za konačan sud potrebite nove spoznaje.

VIDOSALIĆ. Milić Vidosalić iz Koteza (*de Cothesi in Popouo*) spominje se 5. lipnja 1531. u Dubrovniku.¹³⁷

¹²⁹ DAD, Lam. de foris, No. 40, f. 243.; *M. DINIĆ*, Zemlje..., str. 101.

¹³⁰ *A. SOLOVJEV*, Postanak ilirske heraldike, str. 88.

¹³¹ *G. GELCICH*, I Conti di Tuhelj, str. 170., T-II.

¹³² *G. GELCICH*, I Conti di Tuhelj, str. 170., T-II.

¹³³ *A. GOLUŠIĆ*, Rodovi Slanskog primorja, str. 80.-85.; *N. MANDIĆ*, Naša prezimena, *Tasovčići*, str. 13.

¹³⁴ DAD, Lett. di Lev., No. 1, f. 29.; *Lj. STOJANOVIĆ*, Stare... povelje, knj. I., str. 135.

¹³⁵ *I. GOLUŠIĆ*, Rodovi Slanskog primorja, str. 80.; *N. MANDIĆ*, Obitelj *Tasovčić*, *Crkva na kamenu*, broj 3, Mostar, 1988., str. 13.

¹³⁶ *A. SOLOVJEV*, Postanak ilirske heraldike i porodica Ohmučević, str. 116.

¹³⁷ DAD, Deb. Not., No. 79, f. 107.

VIGNJEVIĆ. Radosav Vignjević iz Bobana spominje se 29. ožujka 1525. u Dubrovniku.¹³⁸ Ponovo se Radosav spominje 17. kolovoza 1526. поближе označen da je iz sela Rapti u Bobanima.¹³⁹ Dragiša Vignjević iz katuna “de Dragiscia”, spomenut 7. ožujka 1528., vjerojatno je iz Bobana.¹⁴⁰ Radić Vignjević iz Žurovića spominje se 29. travnja 1531. godine.¹⁴¹

VLATKOVIĆ. Radosav Vlatković iz Koteza u Popovu spominje se 14. rujna 1530. godine.¹⁴²

VUČINIĆ. Dužnik u Dubrovniku 11. travnja 1500. bio je Dragiša Vučinić iz Žurovića.¹⁴³

VUKOVIĆ. Neki Sasina Vuković, parlabuč, iz Popova je 30. travnja 1501. ubilježen kao dužnik u Dubrovniku.¹⁴⁴ Vukosav Vuković iz Trebinja spominje se 31. listopada 1530. u Dubrovniku.¹⁴⁵

ŽUPANOVIĆ. Petar Županović iz Popova (“*Zuppanouich de Popouo*”) i Vuk Petra Županovića, vjerojatno njegov sin, spominju se 21. travnja 1534. godine.¹⁴⁶

RODOVI S PODRUČJA NERETVE

O starijem pučanstvu na prostoru župe Luka pružaju nam nešto podataka i dubrovačka analistika i genealogije dubrovačkih građanskih obitelji. To su dubrovački kroničari (ljetopisci) *Gondola*, *Ranjina*, *Resti*, *Orbini* i *Anonimo*. Tako npr. Resti spominje Vladislava Jukeca (“*Vladislavo Juchez, cancelliere dell’Imperatore (Sigismond) e nativo di Narente*”).¹⁴⁷ Nikolu Klarića, mladića iz Čitluka (Gabele), spominje *Anonymo* 1521. godine.¹⁴⁸ Kod njega se spominju još dvije obitelji *Zecuni* (*Zacani?*) i *Zelana*, obadvije “*di Narente*”, vezujući njihov spomen za 1314. godinu.¹⁴⁹ Ranjina spominje “*Zasizza (Zuzuli) da*

---

¹³⁸ DAD, Deb. Not., No. 76, f. 196.

¹³⁹ DAD, Deb. Not., No. 77, f. 135’.

¹⁴⁰ DAD, Deb. Not., No. 78, f. 331.

¹⁴¹ DAD, Deb. Not., No. 79, f. 102.

¹⁴² DAD, Deb. Not., No. 79, f. 52’.

¹⁴³ DAD, Deb. Not., No. 60, f. 56.

¹⁴⁴ DAD, Deb. Not., No. 61, f. 21.

¹⁴⁵ DAD, Deb. Not., No. 78, f. 68’.

¹⁴⁶ DAD, Deb. Not., No. 80, f. 58’.

¹⁴⁷ *J. RESTI*, Cronicha, str. 216.

¹⁴⁸ *Anonymo*, Annales Ragusini Anonymi, str. 100., 101., 102.

¹⁴⁹ *Anonymo*, Annales Ragusini Anonymi, str. 162., 163.

Narente” vezujući ih za 1401. godinu.¹⁵⁰ On također spominje *Nikolu Klarića* iz Neretve, kao i *Anonymo*, te *Tadiju* i *Vlaislava Herakovića*, *Stjepana Miulusevića* i *Ivana Kimovića* (“*Giovanni Chimouich Versalco*”).¹⁵¹ Trojicu posljednjih navodi kao ljude iz Krajine.

Izvjestne podatke za pojedine obitelji iz Neretve daju nam i dubrovačke genealogije građanskih obitelji i matične knjige (“*matricola*”) bratovština *Antunina* i *Lazarina*. Tako npr. u genealogiji *Antunina* nalazimo da je iz Neretve podrijetlom i obitelj *Zuzorić* (“*La fameglia de Zuzzori trahe suoi natali da Narente lo attesta quel antico scrittore origini delle fameglie de Cittadini Ragusei Matteo Darsa*”).¹⁵² Ime su dobili po nadimku *Zuzerina* koji je nosio njihov predak *Radin Vukčić*. U genealogiji se kaže da su vlastela od Neretve (“*Nobili di Narante*”). U red *Antunina* primljeni su 1400. godine. S njima u srodstvu, prema genealogiji, bili su i *Tvrtkovići* iz Neretve (“*Tvartchovich di Narenta*”), udajom *Anule*, kćeri *Gojka Tvrtkovića* za *Vlatka*, sina *Ostoje Zuzzeri*, što se dogodilo oko 1445. godine.¹⁵³

Među *Lazarinima* spominju se obitelji iz Neretve: “*Dobrouoieuich de Narante*”, “*Dragoslavich de Narante*”, “*Nachouicich de Narante*”, “*Ostoich de Narante*”, “*Pribilouich de Narante*”, “*Radosalich di Narante*” i “*Radossalich dictus Xillo de Narante*” i druge.

---

¹⁵⁰ N. RAGNINA, *Annali di Ragusa*, str. 186. Postoje u vrelima i varijante *Zorica*, *Zezuli*, *Zozoli*.

¹⁵¹ N. RAGNINA, *Annali di Ragusa*, str. 278.

¹⁵² DAD, *ČINGRIJA*, Genealogija, f. 338.

¹⁵³ DAD, *ČINGRIJA*, Genealogija, f. 104.

Pregled rodova po mjestu podrijetla i prvom spomenu

Rod, prezime	Mjesto	Područje	Godina
1	2	3	4
Andrijašević	Rupni Dol	Popovo	1611.
Bogdanović	Trebinj		1587.
Božević	Trebinje		1562.
Božidarević		Bobani	1500.
Brajić		Žurovići	1558.
Bratičić		Bobani	1460.
Budisaljčić		Žurovići	1471.
Dobrković		Bobani	1570.
Dobroslavić	Ravno	Popovo	1628.
Dragičijević	Ljubomir	Trebinje	1530.
Dragojević	Trebinje		1543.
Đurđević		Žurovići	1553.
Đurđević	Kočela	Trebinje	1530.
Đurđević	Lug		1564.
Đurković		Popovo	1500.
Đurković	Žabica	Ljubinje	1500.
Grubačević		Popovo	1513.
Grubeljević		Popovo	1543.
Ilić	Trebinje		1532.
Ivanović	Trebinje		1534.
Ivanović	Stinica	Bobani	1522.
Ivanović	Tulje	Popovo	1537.
Jurović		Bobani	1500.
Ljubojević		Popovo	1535.
Marković	Dračevo	Popovo	1546.
Medvjedović	Orahov Dol	Popovo	1598.
Milić	Orah	Žurovići	1503.
Miliknić		Popovo	1511.
Milošević		Popovo	1592.
Miloradović		Popovo	1501.
Miloradović	Lug		1519.
Miloradović		Žurovići	1501.
Miljenović	Trebinje		1528.
Miljenić	Diklići	Bobani	1522.

Pavlović		Popovo	
Pavlović	Glavska	Površ	1543.
Petrović	Lug		1563.
Petrović	Trebinje		1564.
Plavičić		Popovo	1551.
Popović	Žakovo	Popovo	1582.
Pribatović	Trebinje		1511.
Ptikojević	Gradac	Zažablje	1503.
Racić	Stinica	Bobani	1524.
Radičević	Lug		1553.
Radivojević	Dubljeni	Popovo	1501.
Radivojević	Začula		1503.
Radivojević	Taleža		1561.
Radoević		Popovo	1526.
Radoević		Žurovići	
Radoknić	Dračevo	Popovo	1501.
Radosalić	Začula		1500.
Radosalić		Bobani	1525.
Radosalić		Popovo	1530.
Radosalić		Žurovići	1534.
Radovčić		Bobani	1459.
Radovčić	Drijenjani	Popovo	1459.
Radusinović	Golubinac	Popovo	1501.
Ratković		Žurovići	1459.
Ratković		Bobani	1548.
Samonello	Gradac	Zažablje	1621.
Sredanović	Trebinje		1532.
Tasović	Gacko		1406.
Tasović		Popovo	1456.
Tasović	Orahov Dol	Popovo	1468.
Vidosalić	Kotezi	Popovo	1531.
Vignjević		Bobani	1525.
Vignjević		Žurovići	1531.
Vlatković	Kotezi	Popovo	1530.
Vučinić		Žurovići	1500.
Vuković		Popovo	1501.
Vuković	Trebinje		1530.
Županović		Popovo	1534.

Pregled rodova po područjima

BOBANI	POPOVO	POVRŠ	ŽUROVIĆI	ZAŽABLJE	TREBINJE	OSTALI	SVEGA
1	2	3	4	5	6	7	8
15	27	2	12	2	13	2	73

Dr. Marijan Sivrić

Ältere Geschlechter aus der Herzegowina von der Mitte des 15. bis zur Mitte des 17. Jahrhunderts (nach Quellen aus Dubrovnik)

Zusammenfassung

Zuwandern auf die Giebete der Dubrovniker Republik aus der benachbarten Herzegowina wird noch im Mittelalter von Archivquellen in Dubrovnik notiert. Zuwanderer aus der Herzegowina lassen sich nach ihrem Beruf und Sozialstand in einige Gruppen einteilen: Sklaven, Dienerschaft, Handwerker (Lehrlinge und Meister), Feldarbeiter und Viehzüchter, verschiedene Kategorien von Geschäftsleuten, und im kleineren Umfang auch Adelige und Geistliche. Sie stammen aus verschiedenen Gegenden und Ortschaften.

Auswanderungen aus der Herzegowina setzen sich auch nach der türkischen Eroberung vor dem Ende des 15. Jahrhunderts fort. Intensität dieser Migrationen in der Zeit von den 60er Jahren des 15. Jahrhunderts bis zum Erdbeben aus 1667 ist nicht gleich. Gründe dafür sind auch unterschiedlich.

In Serien des Staatsarchiva in Dubrovnik von der zweiten Hälfte des 15. Jahrhunderts bis zur Mitte des 17. Jahrhunderts findet man eine beträchtliche Anzahl von herzegowinischen Geschlechtern. Meistens erwähnte Herkunftsgebiete sind: Popovo, Bobani, Žurovići, Neretva, Trebinje i Zažablje. Von einzelnen Ortschaften werden genannt: Dubljani, Dubočani, Dračevo, Drijenjani, Diklići, Glavska, Golubinac, Gradac, Kočela, Kotezi, Kutlović, Lug, Ljubomir, Mostar, Neretva (Gabela), Orah, Orahov Dol, Rapti, Stinica, Taleža, Trebinje, Tulje, Začula, Žakovo.

Familiennamen der herzegowinischen Geschlechter aus der Zeit sind zahlreich. Sie sind gewöhnlich patronymischer Ableitung. In dieser Übersicht

sind folgende Namen aufgezeichnet: Andrijašević, Bogdanović, Božević, Božidarević, Brajić, Bratičić, Budisaljčić, Dobrković, Dobroslavić, Dragićijević, Dragojević, Đurđević, Đurković, Grubačević, Grubeljević, Ilić, Ivanović, Jurović, Ljubojević, Marković, Medvjedović (Orsini), Milić, Miliknić, Milošević, Miloradović, Miljenović, Miljenić, Pavlović, Petrović, Popović, Pribatović, Ptirković, Račić, Radičević, Radivojević, Radoević, Radoknić, Radončić, Radonić, Radosalić, Radovčić, Radosinović, Ratković, Samonelo, Sredanović, Tasović (Tasovčić), Vidosalić, Vignjević, Vlatković, Vuković, Vučinić und Županović.